

OBSAH

PREDSLOV

9

1895—1918

ZAČIATKY FILMU V EURÓPE

13

Lumière a Méliès — Od „Filmu d'Art“ po Feuillada — Anglicko: Brightonská škola — Taliansko: historicko-monumentálny film a verizmus — Dánsko: krátky rozkvet za prvej svetovej vojny

26

ZRODENIE AMERICKÉHO FILMU

Od Portera ku Griffithovi — Hlavné diela Davida W. Griffitha — Mack Sennett a „slapstick comedy“ — Chaplinove rané krátke filmy

1919—1929

VELKÉ POSTAVY ŠKANDINÁVSKEHO FILMU

41

Victor Sjöström — Mauritz Stiller — Carl Theodor Dreyer

NEMECKO: EXPRESIONIZMUS A NOVÁ VECNOSŤ

47

Historický výpravný film a Ernst Lubitsch — Od expresionizmu... — ... ku „Kammerspielfilmu“ — Friedrich Wilhelm Murnau — Fritz Lang — Nová vecnosť

FRANCÚZSKO: IMPRESIONISTI A AVANTGARDISTI

63

Abel Gance — Impresionisti — „Čistý film“ a René Clair — Surrealizmus a Luis Buñuel

SOVIETSKY REVOLUČNÝ FILM

76

Film v cárskom období — Dziga Vertov — Lev Kulešov — Sergej M. Ejzenštejn — Vsevolod Pudovkin — Olexander Dovženko — „Fabrika excentrického herca“ — Tradicionalisti a naturalisti

HOLLYWOOD V DVADSIATYCH ROKOCH

96

Rebeli a oportunisti — Erich von Stroheim — Charles Chaplin: vrcholné diela nemého filmu — Veľkí komici

1930—1939

NEMECKÝ FILM PRED A ZA HITLERA

115

Realistické tendencie — Od Hugenberga po Goebbelsa

„POETICKÝ REALIZMUS“ VO FRANCÚZSKU

121

Jean Vigo — René Clair — Jacques Feyder — Marcel Carné — Julien Duvivier — Jean Renoir

VZOSTUP BRITSKÉHO HRANÉHO A DOKUMENTÁRNEHO FILMU

137

Hraný film v „Kordovej ére“ — Britská dokumentárna filmová škola

SOVIETSKY FILM A SOCIALISTICKÝ REALIZMUS

143

Experimenty vo zvukovom filme — Teória socialistického realizmu — Osud klasikov: Dovženko a Ejzenštejn — Generácia tridsiatych rokov

HOLLYWOOD V ZNAMENÍ HOSPODÁRSKEJ KRÍZY

159

Realistická škola z roku 1930 — Fritz Lang v Amerike — Začiatky musicalu — Walt Disney — Frank Capra — John Ford — Chaplinove prvé zvukové filmy

1940—1949

ZROD TALIANSKÉHO NEOREALIZMU

177

Režiséri tridsiatych rokov: Blasetti a Camerini — Kaligráfi a dokumentaristi — Pôvod neorealizmu — Roberto Rossellini — Vittorio De Sica a Cesare Zavattini — Od Vergana po Viscontiho

ÚNIK A ANGAŽOVANOSŤ VO FRANCÚZSKOM FILME	193
Vynútený odstup od skutočnosti — Debutanti vojnových rokov — Tajná an- gažovanosť — Náznaky neorealizmu — Návrat k tradícii	
BRITSKÝ DOKUMENTARIZMUS	206
Dokumentárny hraný film za vojny — Humphrey Jennings a vojnový doku- mentárny film — Návrat k meštiactvu	
STAGNÁCIA A OBRODÁ V OSTATNEJ EURÓPE	215
Nemecko: Hitler a následky — Obroda švédskeho filmu — Hodina malých kra- jín — Film za Stalina	
OBRAT KU SKUTOČNOSTI V AMERICKOM FILME	228
Americké dokumentaristické hnutie — Orson Welles — William Wyler — Alfred Hitchcock — Chaplin: koniec Charlieho — Preston Sturges — Čierna séria a spoločenská kritika	
1950—1959	
TALIANSKO: OD KRONIKY K ROZPRÁVANIU	249
Pokračovanie neorealizmu — Folkloristický smer — Vývin Vittoria De Sica — Federico Fellini — Luchino Visconti — Michelangelo Antonioni	
VLÁDA TRADÍCIE VO FRANCÚZSKOM FILME	270
Obroda komédie — Moralisti... — ... a štylisti — „Tradícia kvality“ — Predchodcovia „novej vlny“	
NÁRODNÉ PRÚDY V OSTATNEJ ZÁPADNEJ EURÓPE	284
Anglická veselohra — Druhé obdobie rozkvetu švédskeho filmu a Alf Sjöberg — Ingmar Bergman — Vstup Španielska a Grécka do filmových dejín — Film za Adenauera	
VÝCHODNÁ EURÓPA: „KULT OSOBNOSTI“ A ODMÄK	295
Sovietsky sväz: prekonanie schematizmu — Neoromantici a neorealisti — Skep- tici a pesimisti v Poľsku — Československo: bábkové a komorné filmy — Ma- ďarský film pred a po roku 1956 — Zrod juhoslovanského filmu — Rozvoj Defy	
AMERICKÝ FILM V BOJI S TELEVÍZIOU	313
Ochrnutá Iavica Hollywoodu — Vincente Minnelli a musical — Generácia päť- desiatych rokov — Western a jeho režiséri — Kreslený film bez Disneyho	
OBJAVENIE ZÁMORSKÝCH FILMOVÝCH KRAJÍN	334
Norman McLaren — Luis Buñuel — Leopoldo Torre Nilson — Satjádžit Ráj — Akira Kurosawa — Kendži Mizoguči — Tradicionalisti a modernisti v Ja- ponsku	
PO ROKU 1960	
FRANCÚZSKA „NOVÁ VLNA“	355
Od kritiky k réžii — Od krátkeho k hranému filmu — Film-pravda	
KONTINUITA NEOREALIZMU	371
REŽISÉRI SKUPINY „FREE CINEMA“ V ANGLICKU	377
AMERICKÝ FILM MIMO HOLLYWOODU	380
NOVÉ TENDENCIE NA ZÁPADE A NA VÝCHODE	385
1965—1967	
Francúzsko — Taliansko — Ostatná Západná Európa — Východná Európa — Zámorie	393

DODATKY

Poznámky — Bibliografia — Menový register — Register filmov